

**Aan**  
Partners The Hague International Centre

**MEMO**

**Afzender**  
Gerko Visée  
**Dienst**  
Dienst Publiekszaken  
**Afdeling**  
Klant Contact Centrum  
**Doorkiesnummer**  
06 50 00 31 85  
**E-mailadres**  
gerko.visee@denhaag.nl

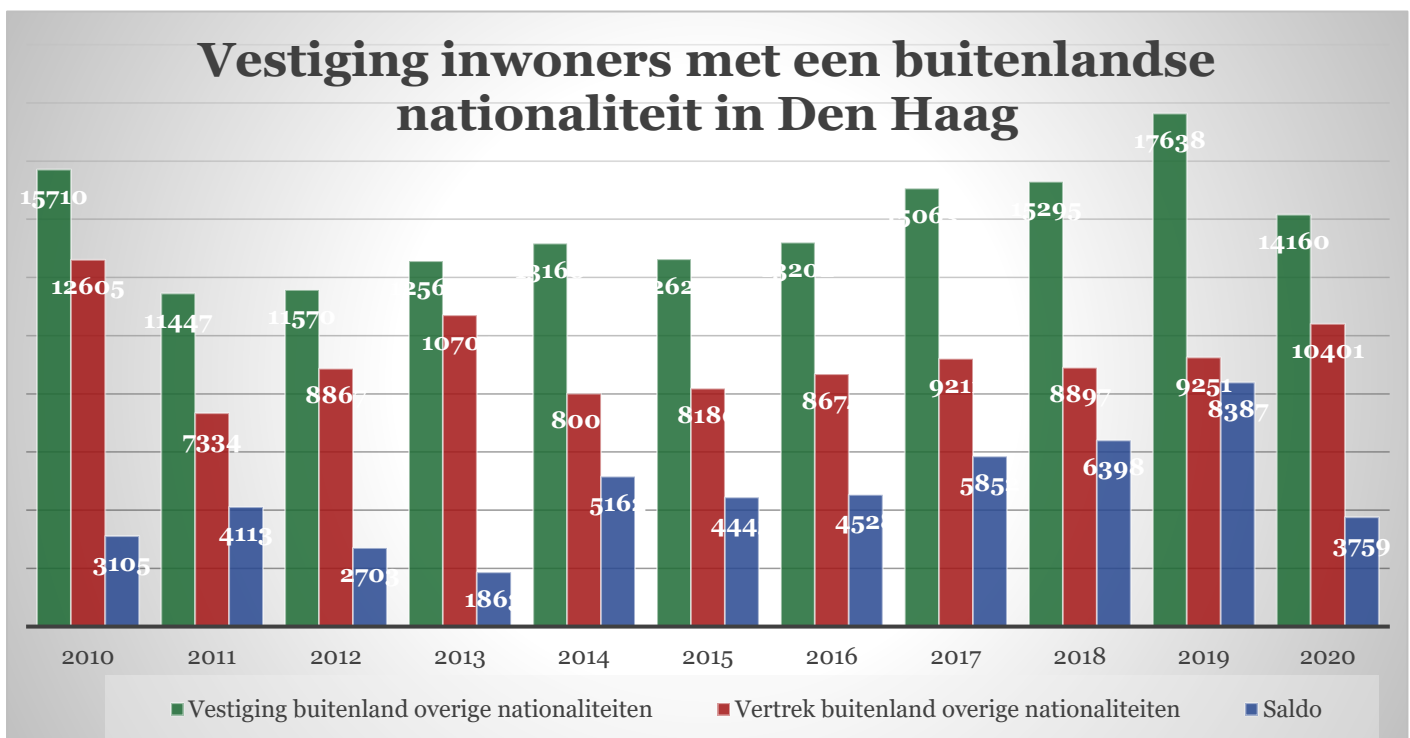
**Datum**  
29 maart 2021

**Onderwerp**  
Gevolgen coronacrisis op de internationale gemeenschap in regio Den Haag

Dit memo bevat een stand van zaken van de invloed van de coronacrisis op de omvang van de internationale gemeenschap in Den Haag met cijfers over de instroom van alle buitenlanders, de instroom van kenniswerkers en hun familieleden via The Hague International Centre en geprivilegieerden via Ministerie van Buitenlandse Zaken.

### Instroom van alle buitenlanders in Den Haag

Door de coronacrisis is de internationale migratie naar Den Haag sinds februari 2020 afgenomen ten opzichte van voorgaande jaren. In 2020 is de hele internationale gemeenschap in Den Haag – kenniswerkers/expats, EU-arbeidsmigranten, studenten, statushouders en gezinsmigranten – minder gegroeid dan in de zes voorgaande jaren. In Den Haag wonen meer dan 100.000 inwoners met een buitenlandse nationaliteit. 2020 kenmerkte zich door reisbeperkingen, minder instroom van buitenlanders en een hoger vertrek van buitenlanders dan in de jaren na de Eurocrisis. Door beperkingen in de visumverlening zijn er naast kennismigranten ook minder statushouders en gezinsmigranten aangekomen. Door online onderwijs zijn er in 2020 minder internationale studenten naar Den Haag verhuist. Zie de laatste pagina voor instroom en uitstroom per maand in 2019 en 2020.



Bron: BRP Den Haag [https://denhaag.incijfers.nl/Jive?workspace\\_guid=02970b41-9e8f-451b-8a6f-8294ea7c9c34](https://denhaag.incijfers.nl/Jive?workspace_guid=02970b41-9e8f-451b-8a6f-8294ea7c9c34)

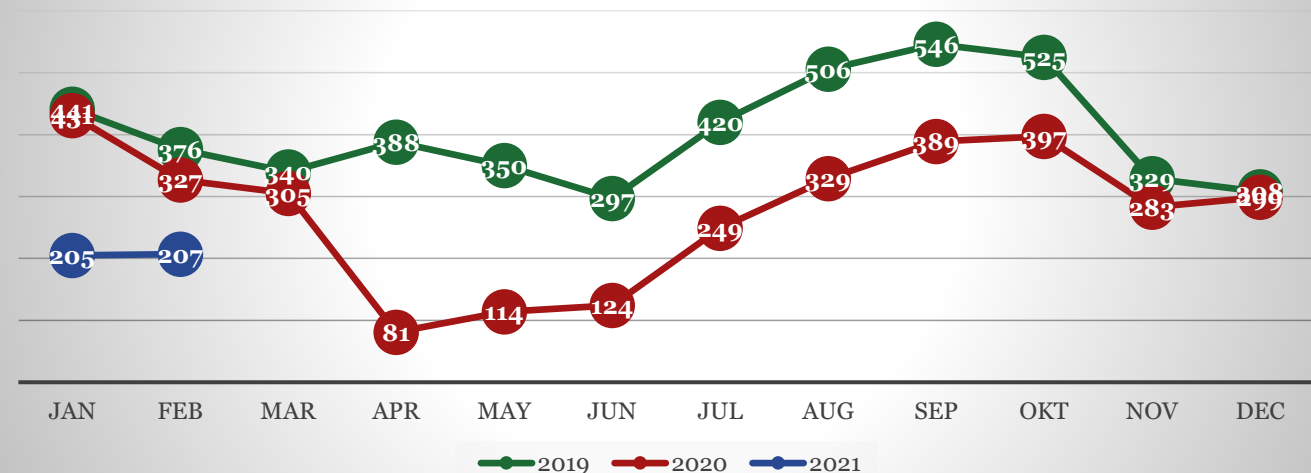
### Reisbeperkingen voor buitenlanders naar Nederland in 2020

1. Vanaf februari 2020 konden veel Aziaten niet meer naar de EU reizen.
2. Vanaf maart golden reisbeperkingen tussen veel EU-landen en een EU/Schengenreisverbod voor non-EU-landen. Ambassades, consulaten en IND-lokketen werden gesloten. Internationals in vitale sectoren konden nog reizen.
3. Vanaf juni werden de reisbeperkingen binnen de EU versoepeld.
4. Vanaf juli werden de reisbeperkingen voor niet-EU'ers versoepeld. Voor enkele landen met weinig besmettingen geldt sindsdien een uitzondering op het inreisverbod. Kennismigranten, studenten en familieleden kunnen naar Nederland reizen met een verblijfsvergunning met een visum. Veel ambassades, consulaten en IND-lokketen zijn sinds juli open.
5. Vanaf september kunnen zakenreizigers een uitzondering op het inreisverbod aanvragen bij voldoende belang voor de Nederlandse economie.
6. In december werden nieuwe reisbeperkingen ingevoerd, waaronder een kort verbod op reizen vanuit het Verenigd Koninkrijk en het aantonen van een negatieve PCR-test bij binnenkomst via de lucht, trein of boot. Sommige beroepsgroepen zijn hiervan uitgezonderd.
7. In januari 2021 zijn vluchten vanuit VK, Ierland, Zuid-Afrika en Latijns-Amerika verboden. Uitzonderingen op het inreisverbod zijn ingetrokken voor kort verblijf minder dan 90 dagen. Reizigers uit de rest van de wereld moeten twee negatieve testen laten zien: PCR-test 72 uur voor aankomst, sneltest 4 uur voor vertrek. Doordat de sneltest faciliteiten niet aanwezig zijn op de meeste vliegvelden kunnen veel buitenlanders niet inreizen. Kabinet werkt aan verplichte quarantaine.

### Instroom van kenniswerkers via The Hague International Centre

De gemeentelijke registraties gedaan door The Hague International Centre geven inzicht in de instroom van buitenlandse kenniswerkers en hun familieleden in aangesloten gemeenten (Den Haag, Delft, Rijswijk en Leidschendam-Voorburg). The Hague International Centre is gedurende het hele jaar opengeblijven om nieuwkomer te helpen bij aankomst in regio Den Haag – via het regelen van formaliteiten, de helpdesk, online evenementen en doorverwijzingen.

## Vestiging buitenlandse kenniswerkers via The Hague International Centre



Bron: The Hague International Centre

In 2020 zijn er 31% minder nieuwkomers gekomen dan in 2019 (zie bovenstaande figuur). In 2020 zijn er 3.328 nieuwkomers geregistreerd, waaronder 1.841 kenniswerkers, 732 partners en 755 kinderen (552 schoolgaande leeftijd). In 2019 waren er 4.824 nieuwkomers geregistreerd, waaronder 2.848 kenniswerkers, 919 partners en 1057 kinderen. De nieuwkomers werken voor 373 werkgevers in de regio en hebben 115 verschillende nationaliteiten. 41 procent is afkomstig uit de EU/EEA (incl. UK), 59% komt uit een non-EU/EEA-land. 73 procent van de nieuwkomers woont of werkt in Den Haag, 21 procent in Delft, 4 procent in Leidschendam-Voorburg en 2 procent in Rijswijk.

De harde lockdown, avondklok en reisbeperkingen (inreisverbod en negatieve tests) zorgen voor een sterkere afname van de instroom in de eerste maanden van 2021 (minder dan de helft t.o.v. van 2019 en 2020).

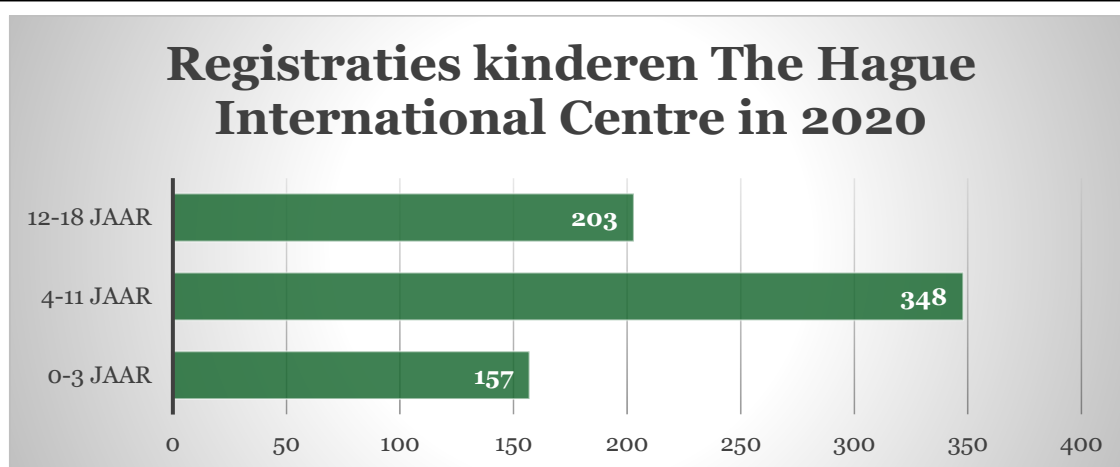
De verminderde instroom van kenniswerkers in Den Haag komt overeen met de gemiddelde daling bij alle expatcentra in Nederland.

## Klantcontacten The Hague International Centre

Naast de registraties heeft The Hague International Centre 4.800 e-mails beantwoord en zijn er 1.140 telefooncontacten en 2.767 vragen aan de balie afgehandeld door ACCESS. In 2020 zijn meer dan 1.500 extra Burgerzakenproducten geleverd, waaronder 787 brondocumenten verwerkt, 342 verhuizingen, 328 emigraties, 29 uittreksels en 18 CBR medische verklaringen.

De communicatiekanalen van The Hague International Centre kenden een flinke groei.

- 100.000 internationals hebben de website bezocht in 2020, gemiddeld 9.000 per maand. 54% groei in 2020.
- De maandelijkse nieuwsbrief heeft 2.869 lezers, 8% groei in 2020.
- De corporate nieuwsbrief gaat uit naar meer dan 1.000 contactpersonen bij werkgevers, dienstverleners en naar stakeholders.
- De volgers op social media zijn toegenomen.
  - LinkedIn: 1.079 volgers. 165% groei in 2020. Bereik: 48.000 mensen.
  - Facebook: 1446 volgers. 52% groei in 2020. Bereik: 161.000 mensen
  - Twitter: 399 volgers. 47% groei in 2020. Bereik: 170.000 mensen
- Er zijn inmiddels meer dan 100 partners aangesloten bij The Hague International Centre, waaronder betalende commerciële partners, expatorganisaties als business networks.
- In 2020 zijn er 13 evenementen georganiseerd, waaronder Welcome to The Hague, CONNECT over taal, belastingen, onderwijs, huisvesting, werk/carrière en gezondheidszorg. In het voorjaar en de zomer zijn er 7 evenementen geannuleerd door de coronamaatregelen. De evenementen zijn direct bezocht of bekeken door 500 bezoekers en er waren 700 aanmeldingen. De evenementen kregen een gemiddelde score van een 8,3.



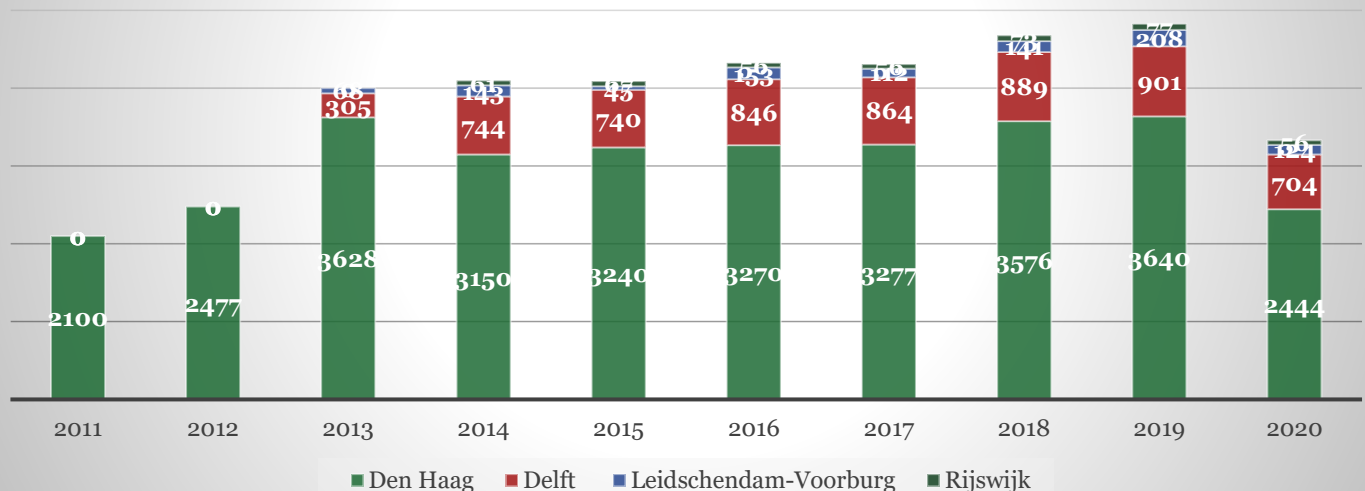
Bron: The Hague International Centre

### Trends in internationale mobiliteit

1. Onzekerheid en beperkingen in internationaal reizen zorgt voor een grote terugval van het aantal (zaken)reizen en nieuwe internationale uitzendingen.
  - Grotere impact op kortdurende uitzendingen en zakenreizen dan op lokale werving en langdurige uitzendingen. Door reisbeperkingen zijn zakenreizen en korte uitzendingen beperkt tot essentiële, kritieke functies.
  - De reisbeperkingen zorgen voor een toename van het percentage EU/EEA-burgers in de instroom. Verminderde overheidsdienstverlening en beperkt luchtverkeer maakt het moeilijk voor niet-EU-burgers om fysiek naar Den Haag te reizen.
  - Veel werknemers zijn al in het buitenland begonnen met remote werken door de reisbeperkingen en coronamaatregelen. Een aantal blijft op afstand werken voor Nederlandse werkgevers of opdrachten tot na de coronacrisis. Sommige werkgevers onderzoeken of internationaal remote werken blijvend kan worden gefaciliteerd ondanks de impact op verblijfsrecht, belastingen en sociale zekerheid.
2. De verwachte uitstroom van buitenlandse kenniswerkers uit Den Haag is vooralsnog beperkt gebleven. Langdurige uitzendingen zijn verlengd en de werknemers zijn op hun plek gebleven. Contact met internationale bedrijven als cijfers van de IND en BRP bevestigen deze trend. De instroomcijfers van expatcentra (30% minder in 2020) zijn verder teruggefallen dan de aanvragen bij de IND (15% minder in 2020) door een toename van de verlengingen. De grootste afname van de instroom is te zien bij internationale bedrijven, met name IT-dienstverleners.
3. Werkgevers bekijken het uitzendbeleid van internationale medewerkers. Uitzendingen kosten veel extra werk en geld voor werkgevers door begeleiding, extra vergoedingen en verzekeringen. Corona versterkt de trend naar meer lokaal geworven en jonger buitenlands personeel. Door kostenbesparing en heroriëntatie van het reisbeleid zullen er meer lokale

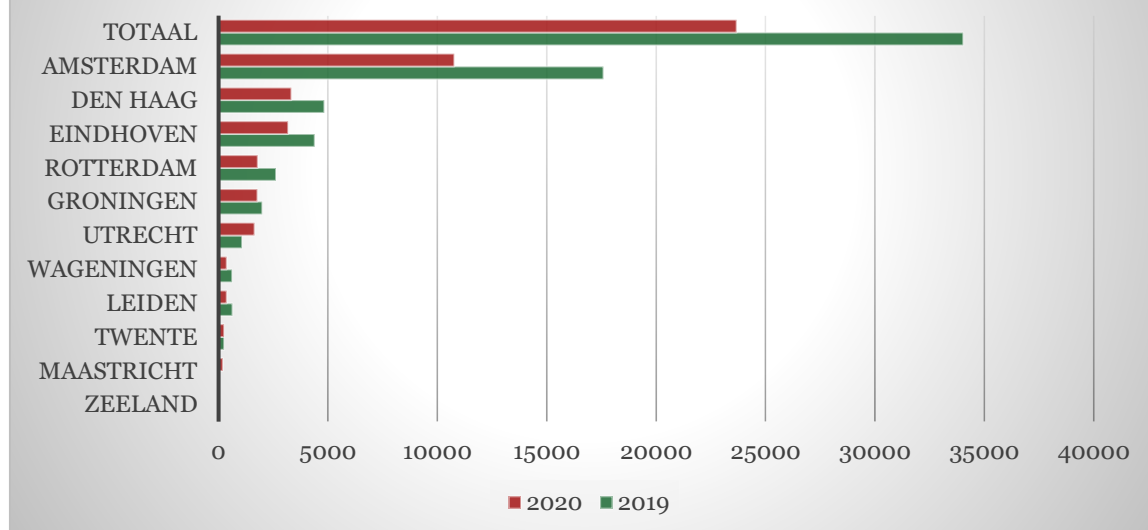
- werknemers komen tegenover internationale uitzendingen. Buitenlandse werknemers op een lokaal contract ontvangen andere vergoedingen en begeleiding.
4. Werkgevers geven meer aandacht voor welzijn van buitenlandse medewerkers door uitdagingen door reisbeperkingen, lokale coronamaatregelen en invloed van fysieke afstand tot werk, collega's en thuisland door thuiswerken. Nieuwkomers hebben behoefte aan extra ondersteuning, omdat het door de coronamaatregelen moeilijk is om een sociaal netwerk op te bouwen. Een landelijke survey van International Community Advisory Panel bevestigt de noodzaak om meer aandacht te geven aan de mentale gezondheid en financiële kwetsbaarheid van internationals.
  5. De verwachting is dat internationale mobiliteit ook in 2021 beperkt zal blijven. Mobiliteit zal weer aantrekken met het versoepelen van reisbeperkingen, maar achterblijven bij 2019.
    - Het effect op Den Haag lijkt minder groot dan op regio's die afhankelijker zijn van toerisme, industrie en handel. De coronacrisis raakt de Haagse sectoren niet evenredig. Banenkrimp wordt voornamelijk verwacht in sectoren die direct getroffen worden, als horeca, industrie, energie, handel, toerisme, luchtvaart, logistiek, sierteelt, uitzendbranche, sport en recreatie.
    - Ondanks de onzekerheid van de economische gevolgen van de coronacrisis, is het aannemelijk dat in de nabije toekomst de krapte op de arbeidsmarkt voor technische beroepen blijft bestaan. De versnelling van digitalisering zal het tekort mogelijk vergroten. Bedrijven zetten in op behoud van technisch personeel, omdat het vaak lastig was om personeel aan te trekken. De Rijksoverheid gaat extra inzetten op de internationale werving van technisch personeel.
    - In Den Haag is de instroom hoger gebleven dan in enkele andere regio's in Nederland. Dit komt doordat medewerkers van ambassades, internationale organisaties en ngo's kunnen blijven reizen. Internationale organisaties blijken weinig gevoelig voor conjunctuurveranderingen en zullen eenzelfde behoefte aan nieuw talent behouden.
    - De energiesector ondervindt al langer de gevolgen van een lage olieprijs, waardoor veel investeringen zijn uitgesteld. Oliebedrijven verhuizen aanzienlijk minder buitenlandse medewerkers en vele hebben aanzienlijke reorganisaties afgekondigd die de internationale mobiliteit zullen beperken.
    - De effecten van corona raken bedrijven echter bij veel verschillende activiteiten: beperkingen door overheidsmaatregelen, weinig zaken met het buitenland, minder mogelijkheid tot acquisitie, beperkte levering van onderdelen en producten, stijgende transportkosten, afgezegde zakenreizen en beurzen. Sectoren als IT/Tech, Telecom, cybersecurity, zakelijke dienstverlening, onderwijs, overheid en zorg kunnen hier op termijn ook gevolgen van voelen.

## Registraties buitenlandse kenniswerkers The Hague International Centre 2011-2020



Bron: The Hague International Centre

## Registraties buitenlandse kenniswerkers via expatcentra in Nederland

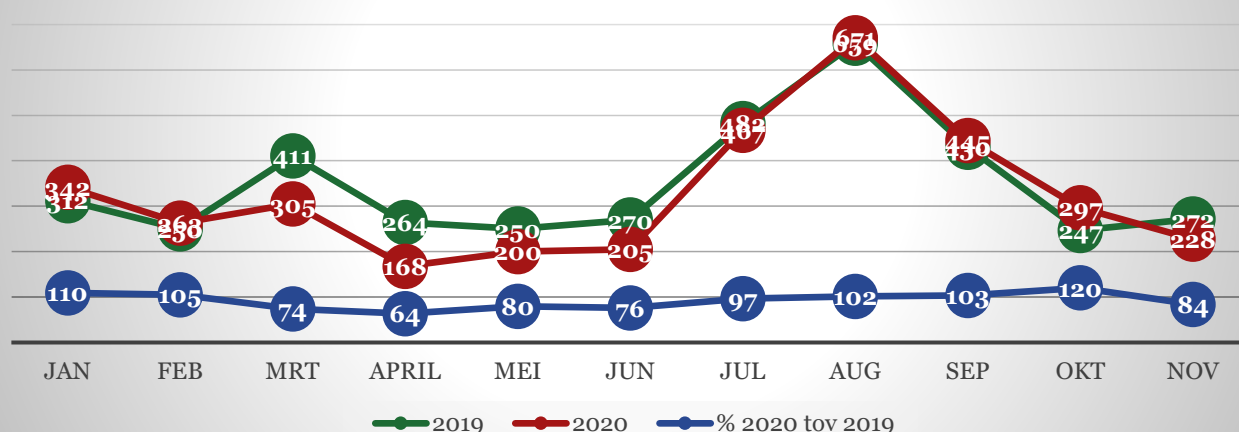


Bron: 11 expatcentra van Nederland

### Instream van geprivilegieerden via Ministerie van Buitenlandse Zaken

Medewerkers van internationale organisaties en ambassades worden initieel geregistreerd door het Ministerie van Buitenlandse Zaken (Probas). Cijfers van de afgifte van geprivilegieerdendocumenten (MFA card) van het ministerie geven aan dat de omvang van deze groep relatief stabiel is gebleven. Geprivilegieerden wonen niet alleen in regio Den Haag. Ook in Petten, Noordwijk, Amsterdam en Brunssum staan internationale organisaties (schatting is dat 80 procent in regio Den Haag-Leiden woont). Volgens onderzoek van Decisio in opdracht van gemeente Den Haag werken er circa 10.000 buitenlandse werknemers voor internationale organisaties en ambassades in regio Den Haag.<sup>1</sup> Ook familieleden en stagiaires van de instellingen krijgen geprivilegieerdendocumenten.

## Registraties geprivilegieerden Ministerie van Buitenlandse Zaken



Bron: Ministerie van Buitenlandse Zaken

<sup>1</sup> <https://denhaag.raadsinformatie.nl/modules/13/Overige%20bestuurlijke%20stukken/591433>



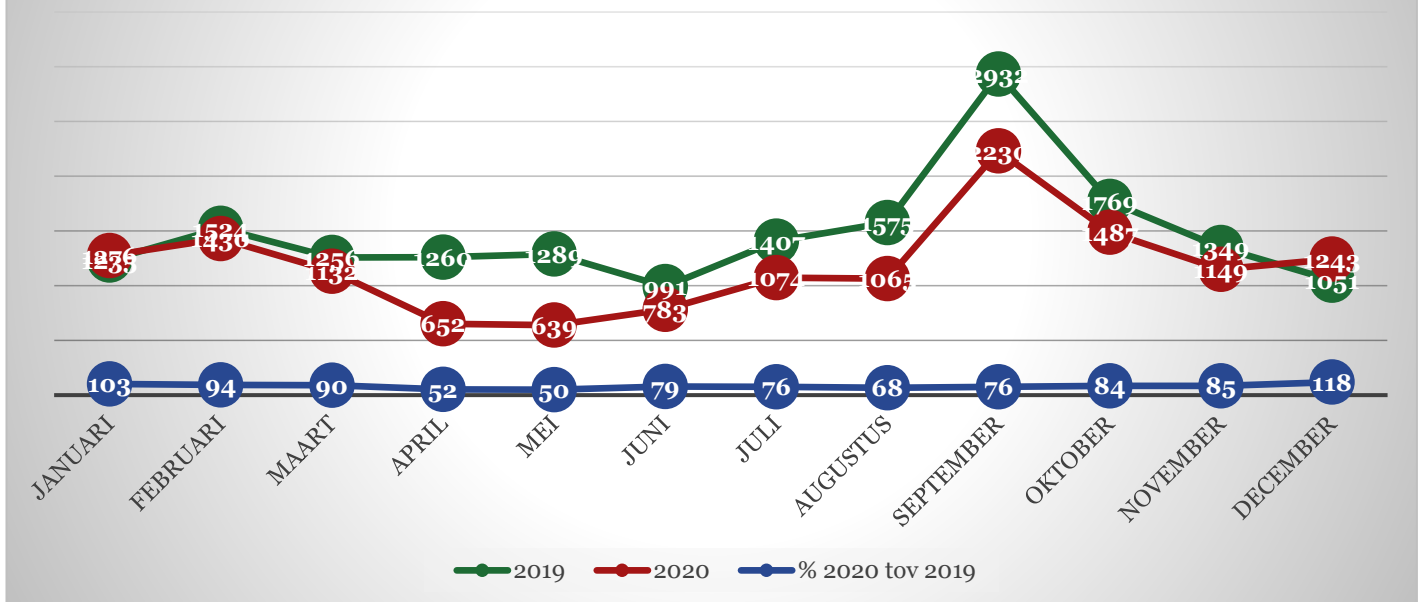
## Gevolgen voor internationaal onderwijs

De lagere instroom heeft ook gevolgen voor het aantal kinderen op de internationale scholen in regio Den Haag-Leiden. De leerlingaantallen van oktober 2020 laten voor het internationaal onderwijs dit jaar geen groei maar een lichte krimp zien, namelijk -1%. Het voortgezet onderwijs groeit nog steeds (+4%), maar minder dan geprognostiseerd (+5,5%). Het basisonderwijs krimpt met 6% (prognose: +2%). Scholen hebben door de reisbeperkingen meer te maken met vertraagde instroom gedurende het gehele jaar en het is goed om te beseffen dat het een momentopname is.

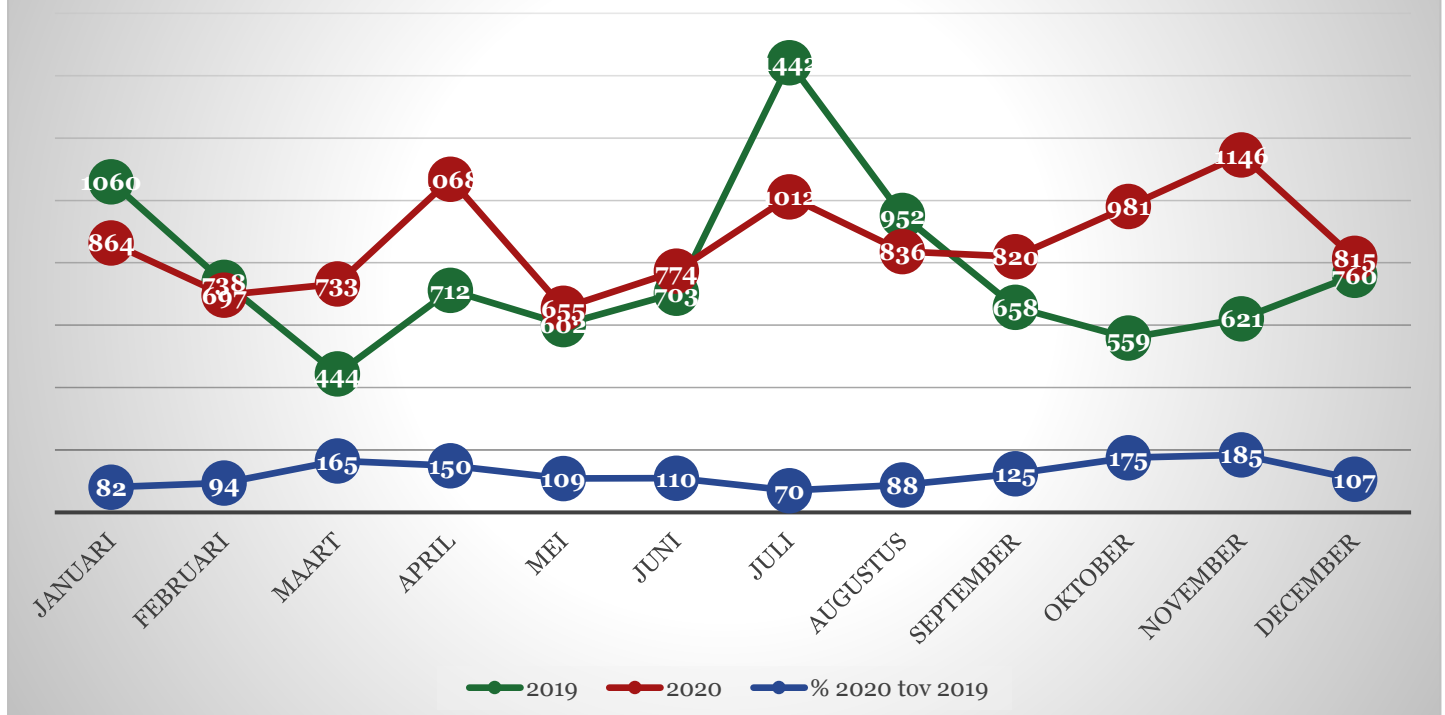
School / aantal leerlingen per jaar	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020 incl 2020 schatting (in rood)
HSV International Primary School	485	495	532	514	612	628	619
Lycée francais Vincent van Gogh (Primary)	503	495	480	463	502	489	472
Lycée francais Vincent van Gogh (Secondary)	424	438	483	502	461	491	509
Elckerlyc International School (Primary)	121	130	136	139	134	144	137
ESH European School of The Hague (Primary)	445	538	665	769	817	882	846
ESH European School of The Hague (Secondary)	75	141	223	324	428	503	602
ISH International School of The Hague (Primary)	545	562	615	634	627	629	591
ISH International School of The Hague (Secondary)	935	999	1113	1253	1389	1375	1353
Deutsche Internationale Schule Den Haag (Primary)	104	108	113	104	120	110	116
Deutsche Internationale Schule Den Haag (Secondary)	166	166	207	205	203	227	231
American School of The Hague (Primary)	712	715	718	723	600	557	522
American School of The Hague (Secondary)	479	498	505	514	629	644	651
BSN British School in the Netherlands (Primary)	1287	1368	1377	1405	1255	1249	1130
BSN British School in the Netherlands (Secondary)	891	902	930	967	1105	1216	1213
Het Rijnlands Lyceum Oegstgeest International School (Secondary)	252	298	318	307	352	358	343
Het Rijnlands Lyceum Wassenaar International School (Secondary)	0	0	0	0	0	40	90
International School Delft (Primary)	30	70	91	118	141	169	172
International School Delft (Secondary)						14	54
International Waldorf School (Primary miv 2018)	0	0	0	0	15	20	51
<b>Totaal</b>	<b>7.454</b>	<b>7.923</b>	<b>8.506</b>	<b>8.941</b>	<b>9.390</b>	<b>9.745</b>	<b>8.721</b>
							<b>9.702</b>

Bron: opgave internationale scholen regio Den Haag, bewerking PSO

## Vestiging inwoners met buitenlandse nationaliteit in Den Haag



## Vertrek inwoners met buitenlandse nationaliteit uit Den Haag



Bron: BRP Den Haag:

Spui 70 (City Hall Atrium)  
2511 BT The Hague  
The Netherlands

+31 (0)70 353 50 43  
internationalcentre@denhaag.nl  
www.thehagueinternationalcentre.nl

[https://denhaag.incijfers.nl/Jive?workspace\\_guid=02970b41-9e8f-451b-8a6f-8294ea7c9c34](https://denhaag.incijfers.nl/Jive?workspace_guid=02970b41-9e8f-451b-8a6f-8294ea7c9c34)

Spui 70 (City Hall Atrium)  
2511 BT The Hague  
The Netherlands

+31 (0)70 353 50 43  
internationalcentre@den Haag.nl  
www.thehagueinternationalcentre.nl